

EX/P

Yttrande 9/2007

2007-09-07

Arbetsmarknadsdepartementet

Promemorian Utvidgat system med prövningstillstånd i Arbetsdomstolen

Genom remiss den 21 juni 2007 (A2007/4848/ARM) har ILO-kommittén anmodats yttra sig över promemorian Utvidgat system med prövningstillstånd i Arbetsdomstolen. I promemorian föreslås ändringar i lagen (2005:696) om ändring i lagen (1974:371) om rättegången i arbetstvister samt om ändring i lagen (1974:371) om rättegången i arbetstvister.

I promemorian föreslås att ett generellt krav på prövningstillstånd införs vid överklagande av tingsrätts beslut och domar till Arbetsdomstolen, förutsatt att regeringen fattar beslut om ikraftträdande av de motsvarande ändringar i rättegångsbalken som riksdagen har beslutat om när det gäller överklagande till hovrätt. Det föreslås att frågor rörande prövningstillstånd i Arbetsdomstolen ska kunna avgöras av tre lagfarna domare, dvs. att s.k. intresseledamöter alltså som huvudregel inte behöver delta i dessa beslut.

Det kan noteras att promemorian inte innehåller någon granskning av förslagen i förhållande till Sveriges internationella åtaganden enligt ratificerade ILO-konventioner.

ILO-konventioner reglerar en rad rättigheter i arbetslivet. I vissa konventioner återfinns explicita krav på att anspråken skall kunna prövas av ett opartiskt organ. Enligt exempelvis ILO:s konvention (nr 158) om uppsägning av anställningsavtal på arbetsgivarens initiativ, som Sverige genom ratifikation (prop. 1982/83:124) åtagit sig att efterleva, åläggs staten enligt artikel 8.1 att garantera att en arbetstagare som anser sig ha blivit uppsagd utan giltigt skäl ska ha rätt att få uppsägningen prövad av ett opartiskt organ, såsom en domstol, en arbetsdomstol, en skiljenämnd eller en skiljedomare.

Det finns dock ingenting i konventionstexten som tyder på att en sådan prövning ska kunna ske i flera instanser. I den senaste *General survey* som behandlade ILO:s konvention nr 158 anges att "it should be emphasized that a worker may generally, after the first instance, refer the dispute to the appeal bodies, in various forms and under various conditions, such as the appeal courts or even supreme court" (General Survey 1995 para. 186). Något krav på en sådan överprövningsmöjlighet ställs dock inte.

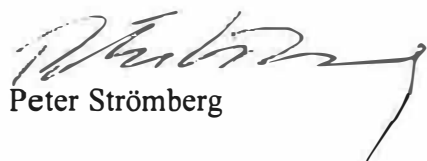
I förhållande till vissa andra konventioner som reglerar rättigheter i arbetslivet har ILO:s övervakningsorgan gjort bedömningen att det ligger implicit i den reglerade rättigheten som sådan att det måste vara möjligt att få ett beslut i strid med aktuell konvention prövad av ett

opartiskt organ (se exempelvis Freedom of Association, Digest 5th edition 2006 para 820ff). Några krav på att få sin rätt prövad i flera instanser finns dock inte.

ILO-kommittén finner att de föreslagna lagändringarna inte står i strid med någon ILO-konvention ratificerad av Sverige.

I handläggningen av detta ärende har deltagit undertecknad ordförande, ledamöterna Hult, Delang, Rudeberg, Edström och Nygren samt ersättarna Kovar och Engblom. Närvarande har varit ersättarna Eriksson, Lindman, Frank, Jonsson och Johansson, experten Jacobsson, och, adjungerade, Monica Eng Sjölund Arbetsmarknadsdepartementet och Charlotta Undén Svenskt Näringsliv, samt sekreteraren Wiklund, biträdande sekreteraren Hiljemark och undertecknad biträdande sekreterare.

För ILO-kommittén,

Peter Strömberg

Petra Herzfeld Olsson